

16. වැවක පැවැත්ම කෙරෙහි වැව් බැම්මේ බලපෑම හා තාක්ෂණය පිළිබඳව විමර්ශනයක්

ඊ. කේ. සී. පබසරා

හැඳින්වීම

සරලවම ගතහොත් වැවක් යනු නියං කාලවලදී ජලය හිඟකමින් පීඩා නොවිඳීම පිණිස ඉහළ තාක්ෂණික දැනුමක් උපයෝගී කොට ගෙන නිර්මාණය කරන ලද කෘතිම ජල ගබඩාවකි. එබැවින් හෝ පහසක් ලෙස කුඩාවට ඇරඹී ශ්‍රී ලාංකීය වාරි කර්මාන්තය සියවස් පහක් පමණ ගත වනවිට මහා පරිමාණ වැව් ඉදි කිරීම දක්වා තාක්ෂණය අතින් අති විශිෂ්ට දියුණුවකට පත් විය. මුල් කාලීනව පැවති අවශ්‍යතාවන්ගේ පුළුල් වීම හේතුවෙන් කුඩා වැව්, මහා පරිමාණ වැව් ඉදිකිරීම දක්වා විකාශණය වූ අතර එහිදී කළින් කලට මතු වූ විවිධ ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් මැඩපවත්වා ගැනීම පිණිස පවතින අංගයන් ඔපදමමින් නව තාක්ෂණික අංගයන් ද වැවට එක් කරන ලදී.

වැවක ජලය රඳවා ගනු ලබන්නේ වැව් බැම්ම මඟිනි. ඒ තුළ රැස් වන අධි පීඩනයකින් යුත් ජල ධාරාව පිහිටි පොළොව මත කෘතිමව රඳවා තබා ගැනීමේ දී ඔරොත්තු නොදෙන සෑම අවස්ථාවකම වැව් බැම්ම බිඳී යා හැකිය. එය වලක්වා ගත හැක්කේ වැව් බැම්මේ උස හා පවතින සමස්ථ ජල ප්‍රමාණය ක්‍රමානුකූලව ගණනය කොට ඉදි කිරීමෙන් පමණි. ඒ අනුව වැව් බැම්මක් නිර්මාණයේ දී එහි තාක්ෂණය මනා කළමනාකාරිත්වයකින් යුක්ත විය යුතු ය. එමෙන්ම වැව් බැම්මේ නිරෝගී පැවැත්ම, වැවෙහි අනෙකුත් සෑම අංගයකම රඳා පැවැත්ම කෙරෙහි ද සෘජුවම බලපායි. වැවක පැවැත්ම කෙරෙහි ඉහත කී වැව් බැම්මේ තාක්ෂණය හා කාර්යභාරය මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාව මඟින් විමර්ශණය කරනු ලැබේ.

ක්‍රමවේදය

මෙම පර්යේෂණයේ අධ්‍යයන ක්‍රියාවලිය මූලික වශයෙන් සාහිත්‍යය මූලාශ්‍රයන් අධ්‍යයනයෙන් සිදු වූ අතර අන්තර්ජාලය තුළ යාවත්කාලීන වූ ලිපි මෙන්ම ඡායාරූප හා සිතුවම් ආශ්‍රිත අධ්‍යයනයක් ද සිදු කරන ලදී.

විමර්ශනය.

වැවක් යනු හුදෙක් බැම්ම යොදා වට කොට සකස් කරන ලද තවත් එක් ජල ගබඩාවක් නොව, සමස්ථ දේශයක කුසගිනි දුරු කළ කෘෂිකර්මාන්තයක මහා නිමැයුම්කරුවා යි. වැව නිර්මාණය කිරීම, එය මනාව පවත්වාගෙන යාම, පොෂණය කිරීම මෙන්ම පරිහරණය කිරීම ආදී කටයුතු මුල් කොට ගනිමින් වැව් බැම්ම, රළපනාව, බිසෝකොටුව, කළුබැම්ම, ඉස්වැටි, සොරොව්ව ආදී නව අංගයන් පසු කාලීනව වැවට එක් විය. මෙම භෞතික අංගයන්ට අමතරව වැව හා සම්බන්ධව ආගම හා බැඳී වෙනම සංස්කෘතියක් ද ඇත. මෙකී භෞතික විද්‍යාත්මක අංග හා සංස්කෘතික අංග එකතුව මත නිර්මාණය වූ හා රැකුණු පැවතුණු නිර්මාණය වැව සේ හඳුන්වනු ලබයි.

විවිධ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් වැව් හෝ ජලාශ ඉදිකළ ලොව එකම ජාතිය සිංහලයන් නොවේ. මෙසපොතේමියානුවන් ක්‍රිස්තු පූර්ව භාරදහසේදී පමණ සිට වාරි කටයුතුවල නිරත වූ බවට සාධක තිබේ. ඊජිප්තුවේ කෆාරා ගල් අමුණ ක්‍රිස්තු පූර්ව දෙදහස් හයසියේ දී පමණ ප්‍රදේශයේ ජන අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ඉදි කළ බවට සාධක ඇත. එසේනම් මෙකී වාරි කර්මාන්තයන් අතර අප සතු විශේෂත්වය හා අන්‍යත්‍යත්වය විමසා බැලීම වැදගත් වේ.

වැවක් නිර්මාණය කිරීමේ දී බලපානු ලබන සාධක

සෑම විටම වැවක් නිර්මාණය කරනුයේ, එම වැවෙන් ඉටු කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන අවශ්‍යතාවයන් මැනවින් සලකා බැලීමෙනි. එදිනෙදා ජීවන අවශ්‍යතා සඳහා පමණක් ජලය අවැසි කරන වැවක් එතරම් විශාල විය යුතු නැත. නමුත් කෘෂිකාර්මික කටයුතු හෝ වෙනත් වැව්වලට ජලය නිකුත් කරන්න කටයුතු සිදු කරන්නේ නම්, වැවේ ප්‍රමාණය හා එහි ස්භාවය ඒ ඒ අවශ්‍යතාවයන් මත වෙනස් විය යුතු ය. ඒ අනුව, වැව ඉදිකරන භූමිය, වැවට ජලය ලබා ගන්නා ක්‍රමවේදය, ජලය සහිත වැවේ ආරක්ෂාව, වැවෙන් ඉටු කෙරෙන කාර්යය ආදී කරුණු කෙරෙහි වැවක් නිර්මාණයේ දී මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කරනු ලබයි. වැව් බහුලව ඉදිකොට ඇත්තේ රටෙහි වියළි කලාපයේ වන අතර එය සම තැනිතාවක් නොවූ ශේෂ කඳු, ගල් කඳු හා කුඩා නිම්න ආදියෙන් යුක්ත භූමියක් වේ. මෙම භූවිෂමතා ස්වභාවයන්, පාෂාණ වැට්ටල පිහිටීමත් වැව් නිර්මාණය කෙරෙහි යෝග්‍ය වුවත්, මෙහි සෑම ස්ථානයක් ම වැවක් නිර්මාණය සඳහා යෝග්‍ය නොවන අවස්ථාවන් මොරගහකන්ද ජලාශය ආදී වර්තමාන ව්‍යාපෘති තුළින් ද පැහැදිලිව දැක ගත හැක.

ප්‍රාග් කේම්බ්‍රිය නයිස් හා ග්‍රැනයිට් ආදී පාෂාණ උද්ගතයන් පිහිටි ස්ථානයන් අතරින් වැවක් නිර්මාණය සඳහා තෝරාගත් අතර වැවක කල් පැවැත්ම කෙරෙහි එය අතිශයින් වැදගත් විය. ලංකාවේ ගංගා ද්‍රෝණි බොහෝමයක පදනම වන්නේ ද මෙම පාෂාණයි. ජලයට, දිලීර හා අම්ලවලට, ක්ෂණිකව වෙනස්වන කාලගුණයට මෙන්ම ගින්දරවලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව හා කල් පැවැත්ම, ශක්තිමත් බව, සකස් කිරීමට ඇති පහසුව හේතුවෙන් වැවකට ජලය ලබා ගන්නා අමුණේ සිට පිටවන දක්වා සෑම අංගයක්ම නිර්මාණයේ දී මෙම පාෂාණ උද්ගතයන් සහිත ස්ථාන හෝ පාෂාණ කොටස් භාවිතා කොට ඇත. අගාර මගින් හෝ අමුණු හරහා පහළට ගෙන එනු ලබන ජල කඳ හරස් කොට ගැනීමෙන් වැව නිර්මාණය කර ගන්නා අතර එසේ ගන්වා ගනු ලබන ජලය වැව තුළ රඳවා ගනු ලබන්නේ වැව් බැම්ම මගිනි. මෙම රැස්වන ජලයේ අධික පීඩනය හේතුවෙන්, නිර්මාණයේ කිනම් හෝ ස්ථානයක සමබරතාවය නැති වී යන සෑම අවස්ථාවකම වැව් බැම්ම බිඳී යා හැකි ය. මෙවැනි තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීමට හැකි වන සේ වැව් බැම්ම නිර්මාණය කළ යුතු අතර වැව් බැම්ම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම ද වැදගත් වේ.

වැව් බැම්ම ඉදිකිරීමේ තාක්ෂණය

කෘෂි බිම්වලට පහසුවෙන් ජලය ලබාගත හැකි වීම, වැව පෝෂණය කිරීමට අවශ්‍ය ජලය සපයා ගැනීමේ පහසුව, වෙනත් වැව් පෝෂණය සඳහා ජලය ලබා ගන්නේ නම් ඒ සඳහා පහසුව, කල් පැවැත්මට හානි නොවන ස්ථානයක් වීම ආදී කරුණු, වැව් බැම්ම ඉදි කිරීමේ දී මූලික වශයෙන් සලකා බලනු ලබයි. වැවක සොරොච්ච ස්ථානගත කල යුතු වන්නේ කෘෂි බිම්වලට ජලය සැපයීමට පහසු වන තරම් ඉහළින්. නැතහොත් කෘෂි බිම් කරා ජලය සැපයීම අපහසු වේ. ඒ අනුව සොරොච්ච වැව් බැම්ම ආශ්‍රිත ඉදි කිරීමක් වන බැවින් වැව් බැම්මේ ස්ථානගත කිරීම වඩා වැදගත් ය.

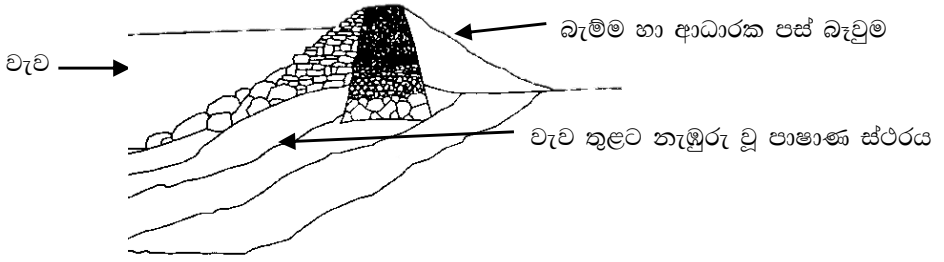
වැව් බැම්ම නිර්මාණය සඳහා ස්ථානයක් තෝරා ගැනීම

වැව් බැම්මේ දිග පළල මෙන්ම උස පමණක් නොව එහි ඉදි කිරීමේ තාක්ෂණය ද තීරණය වන්නේ වැව ඉදි කරනු ලබන භූමියේ ස්වභාවය අනුව ය. මේ අනුව වැව් බැම්ම නිර්මාණයේ දී භූමිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ අවස්ථාවන් කිහිපයක් හඳුනා ගත හැක. තෝරා ගත් භූමියේ ඇති ස්වභාවික උස් වැටි තීර වැව් බැම්මේ කොටසක් ලෙස සම්බන්ධ කර ඇති අවස්ථාවන් දැක ගත හැකි ය. නිදසුනක් ලෙස වංශ කතාවේ සඳහන් වන දීඝ පාෂාණය

නම් ස්වභාවික පාෂාණ වැටිය; බසවක්කුලම, තිසා හා පෙරිමියන්කුලම ආදී වැව්වල බැම්ම නිර්මාණය සඳහා යොදා ගෙන ඇත.

නිම්නයක පතුලට ජලය ලැබෙන්නේ එය දෙපස ඇති උස් භූමියේ මුදුන් වැටියේ සිට නිම්නය දෙසට ඇති බෑවුම්වලට වර්ෂා ජලය ගලා ඒමෙනි. වැසි කාලවලදී මෙම ජලයෙන් නිම්නය පතුලේ තාවකාලික ඇළ මාර්ග නිර්මාණය වේ. මේ ආකාරයෙන් ලැබෙන ජලය රැස්කර තබාගැනීම සඳහා එම දියපහර හරස් කොට බැම්මක් ඉදි කළ යුතු වේ. එසේ ඉදිකරන බැම්ම, නිම්නයේ ඉහළ කොටසේ ඉදිකරන අතර එමඟින් ජල මට්ටම උස් තත්ත්වයක පවත්වා ගත හැක. නිම්නය පටු නම් වැව් බැම්ම එතරම් දිගට ඉදි කිරීම අවශ්‍ය නොවේ. නිම්නය පළලින් වැඩි නම් වැව් බැම්ම ඉතා දිගට විහිදේ. අක්කර අඩි 110000ක ජල ධාරිතාවක් සහිත මින්නේරිය වැවේ බැම්ම දිග සැතපුම් එකහමාරක් වන අතර අක්කර අඩි 109000ක ජල ධාරිතාවක් සහිත පරාක්‍රම සමුද්‍රයේ බැම්ම සැතපුම් අටහමාරක් පමණ දිගට විහිදේ. පුරාණ වැව් බැම්ම ඊටත් වඩා දිගකින් යුක්ත වූ බවට අදටත් දැකගත හැකි අතර ඊට හේතුව මින්නේරිය වැව් බැම්ම, දෙපස කඳු දෙකක් යා කරමින් නිර්මාණය කර තිබීමයි. සාමාන්‍යයෙන් වැව් බැම්මක් ඉදි කිරීමේ දී උස් බිම් යා කරමින් බැම්ම තැනීම සරල ක්‍රමය වුවත්, එසේ නොවන අවස්ථාවන් නිරන්තරයෙන් දැකගත හැක. නිදසුනක් ලෙස, යෝධ වැවෙහි වැව් බැම්ම ඉදි කිරීම සඳහා කඳු රැළවලින් ලැබී ඇති දායකත්වය අවම වේ.

තවද වැව ඉදි කරනු ලබන ස්ථානයේ භූමියේ ස්වභාවය ද වැව් බැම්ම නිර්මාණයේ දී වැදගත් වේ. මෙරට මහා පරිමාණ වැව්වල බැම්ම නිර්මාණය කොට ඇත්තේ පිහිටි භූමියේ ස්වභාවික මව් පාෂාණ තට්ටු මත ය. මින්නේරිය වැව, සොරබොර වැව, ගල්ගමුව වැව හා කවුඩුල්ල ආදී වැව් මේ සඳහා නිදසුන් වේ. කවුඩුල්ල වැව් බැම්ම තිරුවානා නිධියක් මත ඉදිකර ඇත. සාමාන්‍යයෙන් වැව් බැම්ම ඉදි කරනු ලබන්නේ භූමියේ පාෂාණ ස්ථරය වැව තුළට ආනතව තිබෙන ස්ථානය ද අධ්‍යයනය කිරීමෙනි. එවිට, ජලයේ තෙරපුම හේතුවෙන් වැව් බැම්ම තල්ලු වී යාම වළකන අතර පාෂාණ ස්ථරය අතරින් ජලය කාන්දු වීම ද වලකයි.

වැව් බැම්ම නිර්මාණය කරන ආකාරය හා යොදන අමුද්‍රව්‍ය

මෙරට සියළුම වැව් සඳහා බැම්ම නිර්මාණය කොට ඇත්තේ පස්වලිනි. පැරණි ගැමියන් පවසන ආකාරයට වැව් බැම්මකට පස් දමා, අඩිය අඟලකට සිටින සේ තලා තද කර ඇත. ඒ සඳහා කුඩා වැව්වලදී මී හරකුන් ලවා පාගා ඇත. එසේ දමන පස්වල සියළු කුණු රොඩු ඉවත් කර පිරිසිඳු කරවා තිබේ. කලා වැවේ බැම්ම තනන විට පයට සම් බඳන ලද ඇතුන් ලවා පාගවා තද කළ බව පැවසේ. ගැමියන් පවසන්නේ පස් හා වැලි නිසි පදමට මිශ්‍ර කරමින් තට්ටුවෙන් තට්ටුවට තැලීම නිසා වර්ෂාවට පහසුවෙන් ගැලවී සේදී නොයන ලෙස බැම්ම මනා ලෙස තද වන බවයි.

හොලිවුඩ් නගරය ආසන්නයේ ඉදිකළ මල්හොලන්ඩ් ජලාශයේ මුල් ඉදිකිරීම අනතුරුදායක වූ අතර පසුව ජලාශ බැම්මේ පහළ ගංගා නිම්නයේ පස් පුරවා බැම්ම ශක්තිමත් කිරීමට

බලධාරියෝ ක්‍රියා කළහ. මෙම පස් පිරවීමේ ක්‍රමය ලාංකිකයන් ක්‍රියාත්මක කළේ ක්‍රිස්තු පූර්ව තුන්වන සියවසටත් පෙර සිට ය. එපමණක් නොව එම ජලාශයේ ආධාරක පස් පිරවුම මත වන වගාවක් කිරීමට ද යෝජනා වූ අතර එම ක්‍රමය ලාංකිකයන් විසින් ක්‍රිස්තු පූර්ව යුගයේ සිට ක්‍රියාත්මක කළ ක්‍රමයකි. ලාංකිකයන් වැව් බැම්ම ඉදිකළ අයුරින් ම, ඉදිකළ අනෙකුත් ජලාශවල බැම්මද භූ කම්පන ආදියට පවා සාර්ථක ලෙස මුහුණ දුන් අයුරු පිළිබඳව ජාත්‍යන්තරයේ උදාහරණයන් ද ඇත. වැව් බැම්මක් ඉදි කිරීමක් යනු හුදෙක් පස් බැම්මක් ඉදි කිරීමක් නොවන අතර එය ඉදි කිරීමෙන් පසුව ද එහි පැවැත්ම හා ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් විවිධ වූ තාක්ෂණිකාංග වැවට එක් කොට ඇත.

නාරටිය - වැව් බැම්මක නාරටිය ලෙස සාමාන්‍යයෙන් හඳුන්වන්නේ බැම්මේ ශක්තිමත් ම කොටසයි. මැටි හා බොරළු යොදා සැකසූ මිශ්‍රණයක් මේ සඳහා යොදා ගන්නා ලදී. පළමුව බැම්ම ඉදි කිරීම සඳහා යෝජිත භූමියේ සාමාන්‍ය පස් ආවරණය ඉවත්කර තද පොළව හෝ පාෂාණ ස්ථරය ඉවත් කර ගනී. පසුව ඒ මත ගල් දමා ශක්තිමත් අත්තිවාරමක් සකස් කර ගන්නා අතර පසුව ක්‍රමයෙන් කුඩා ගල් වර්ග හා මැටි යොදා ස්ථරයෙන් ස්ථරය බැම්මේ නාරටිය ඉදි කෙරේ. වත්මන් කොන්ක්‍රීට් බැම්මල නොමැති සියුම් නම්‍යශීලීත්වයක් මෙම මැටි බොරළු මිශ්‍රණයේ පවතින අතර ඒ හේතුවෙන් සුළු භූ වලනවලදී පිපිරී නොයා ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ඇත.

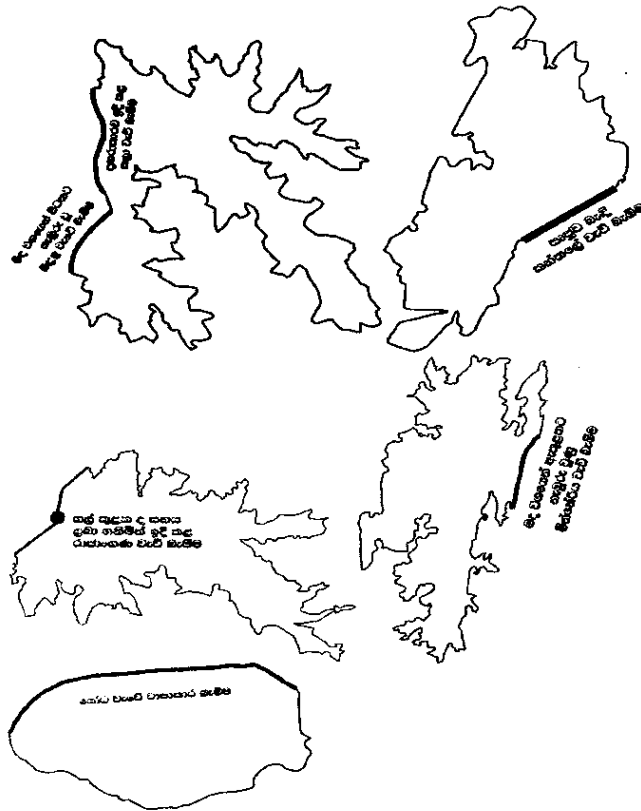
ආධාරක බැවුම - පෙර කී බැම්මේ නාරටිය දෙපසින්, එහි ආරක්ෂාව සඳහා යොදන පස් බැම්මයි. මෙමඟින්, බැම්ම පිටතට තල්ලු වී යාම වැළැක්වෙන අතර බැම්ම සෘජුවම වැසි දියට නිරාවරණය වීම ද වළක්වයි. ඇතුළු පැත්තෙන් ද වැව් දිය, වැව් නාරටියේ ගැටීම වළක්වයි. නමුත් පස් යෙදීමෙන් ඇතුළු පැත්තෙන් සකස් කළ ආධාරක බැවුම, වැව් දිය හා ගැටි සේදී යාමෙන් බැම්මෙහි නාරටිය යළි පැදිය හැක. ඒ හේතුවෙන් පස් බැම්ම මත යළි ගල් ආස්ථරයක් එළඹු ලබයි. එය රළපනාව නම් වේ.

අත්තිවාරම් වැටි - වැව් බැම්මක් බිඳී යා හැකි අවස්ථාවක එය පිළිසකර කරනා තෙක් ඒ හරහා ජලය කාන්දුවීම වැළැක්විය යුතු ය. ඒ සඳහා එම ස්ථායට ඔබ්බෙන් තායකාලිකව බැම්මක් යොදනු ලැබේ. මෙය කිඹුල් වැටි හෝ අත්තිවාරම් වැටි යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. 1957 දී ඇති වූ මහා ගංවතුරෙන් කලා වැවේ බැම්ම බිඳී ගිය අවස්ථාවේ එය පිළිසකර කිරීමේ දී මෙවැනි වැටියක් යොදවා තිබේ. වාර්ෂිකව වැව් බැම්ම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා වැව ඇතුළතින් හා පිටතින් වැව් බැම්මට පස් යොදනු ලබයි. එය පංගු කට්ටි කැපීම ලෙස හඳුන්වයි.

වැව් බැම්මේ හැඩය

වැව් බැම්මේ හැඩය හා එහි තාක්ෂණය, ඒ ඒ වැවෙහි ප්‍රමාණය හා ස්වරූපය විසින් තීරණය කෙරේ. වැවේ ජල පීඩනය අනුව වැව් බැම්මේ පළල ද, ඊටම වැවේ උන්නතාංශය ද එක්කොට වැව් බැම්මේ හැඩය නිර්මාණය කරයි. ඕනෑම වැව් බැම්මක පතුළ පළලින් වැඩිව ද, මුදුන ඊට වඩා පටු වට ද ඉදිකර තිබේ. වැවක වැඩි ජල පීඩනයක් ඇත්තේ ගැඹුරේ බැවින් ඊට සරිලන පරිදි වැව් බැම්මේ පතුළ කොටස මෙලෙස පළලට සාදා ඇත. එය දෙපස එකම ආනතියක් ඇති වන සේ ඉදි කොට තිබෙන අතර එමඟින් වැව් බැම්මේ ඉහළ කොටස අවශ්‍ය පරිදි පටු වීම ද සිදු වේ. බොහෝ විට වැව් බැම්මක් ඉදි කොට ඇත්තේ සරල රේඛාවක ආකාරයට වඩා ක හෝ බ අක්ෂරයේ හැඩයට අනුව ය. වැව ඉදිවන නිමිතයේ හැඩය ද මේ කෙරෙහි බලපා තිබේ. පිහිටි භූමියේ ස්වභාවික තත්ත්වයන් වන කඳුවැටිවල පිහිටීම, භූගත ශිලා තලාවේ පිහිටීම, මතුපිට ගල් පර්වතවල පිහිටීම ආදිය වැවෙහි හැඩය නිර්මාණය වීම කෙරෙහි සෘජුවම බලපෑ නමුත් එසේ නොවූ අවස්ථාවන් ද මෙරට වාරි

කර්මාන්තය තුළ දැක ගන්නට ඇත. නිදසුන් ලෙස, යෝධ වැව හා ආකට්ටිමුරුප්පු වැව. කලා වැවේ වැව් බැම්ම දඟරාකාර ස්වරූපයක් ගනී. යෝධ වැවේ වැව් බැම්ම වාපාකාර ස්වරූපයක් ගන්නා අතර කන්තලේ වැව් බැම්ම සෘජු ය. බලලු වැවේ වැව් බැම්ම ඇතුළට නෙරා ගිය ස්වරූපයක් ගන්නා අතර රාජාංගන වැව් බැම්ම බැඳ ඇත්තේ මධ්‍ය පර්වතයක් ඉලක්ක කර ගනිමිනි. මෙම කරුණු අනුව පෙනී යන්නේ සම්පූර්ණ වැවක් නිර්මාණය කිරීමේ තාක්ෂණය තැනට හා ප්‍රදේශයට සුදුසු සේ ක්‍රමානුකූලව වෙනස් කොට ඇති බවයි.

උපුටා ගන්නා ලදී. (උඩවත්ත, 2016: 18)

වැවක වැව් බැම්මේ උස හා එහි රඳවා තැබීමට නියමිත ජලස්කන්ධය අතර යම් ගණිතමය සබඳතාවයක් ඇත. එම සබඳතාවය බිඳී ගිය සෑම අවස්ථාවකම වැව් බැම්ම බිඳී යයි. නිදසුනක් ලෙස, ලොස් ඇන්ජලීස් හි ශාන්ත ෆැන්සිස් චේල්ල, නූතන තාක්ෂණය යොදා ඉදිකර වසර දෙකකට පසු මිනිස් ජීවිත භාරසිය පනහකට අධික සංඛ්‍යාවක් බිලි ගනිමින් විනාශ වී ගොස් ඇත්තේ, ඉහතින් පැවසූ සබඳතාවය පිළිබඳව නොසලකා හැර ඇති හෙයිනි. ලොකු කුඩා මෙන්ම මහා පරිමාණ වැව් දහස් ගණනක් ඇති ලංකාව තුළ එවැනි පුවත් අසන්නට නොලැබෙන්නේ ඇත අතීතයේ මුතුන්මිත්තන් සතුව තිබූ තාක්ෂණික දැනුමේ විශිෂ්ටතාවය නිසාවෙනි.

නිගමනය

“ නූතන කිසි උපකරණයකින් නොපැරදවිය හැකි වූ සියුම් නුවණින්ම විශාල වෑ කණ්ඩ සහ භූමි නිර්මාණය ද සලකුණු කර තිබේ...” යනුවෙන් හෙන්රි පාකර් ඔහුගේ වාර්තාවක දක්වා

ඇත. 1980 දශකයේ දී මහවැලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ මාදුරු ඔය ජලාශය නිර්මාණය කිරීමේ දී පැරණි මාදුරු ඔය වැවේ පුරාණ සොරොව්ව මතු වීම, සිංහලයා සතු සුක්ෂ්ම තාක්ෂණික දැනුම මොනවට විදහා පායි. එම පැරණි සොරොව්ව මතුව ඇත්තේ නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම මගින් මැනුම් කර මාදුරු ඔය ජලාශයේ සලකුණු කළ ස්ථානයේ ම වීම විශිෂ්ට ය. එය ඇසීම පවා ආඩම්බරයකි. තාක්ෂණය අතින් අද ලොව දියුණු යැයි පවසන කිසිදු රටකට ලංවිය නොහැකි සේ අද්විතීය තාක්ෂණික දැනුම් සම්භාරයක් ලාංකේයන් සතුව පැවතුනේ වසර දහස් ගණනකටත් පෙර සිට ය. ඒ සඳහා වූ ජීවමාන නිදසුන්, වාරි කර්මාන්තය සතුව අදටත් අප රට තුළ නිරූපිතව ඇත.

පරිශීලන.

අඹන්වෙල. සී., 2015ග *ලංකාවේ වාරි තාක්ෂණය හා එහි තිරසාරත්වය*, <https://sinhala.archaeology.lk> [2022-01-03]

උඩවත්ත, ඒ. එම්., (2016). *වෑකම් පෙළහර*, : කළුතර.

විතානච්චි. සී. ආර්., (2017). *පුරාණ ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි කර්මාන්තය*, : පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව.

විතානච්චි. සී. ආර්., (2006)ග *ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි භූ විද්‍යාත්මක, පාරිසරික පසුබිම සහ පුරාණ වාරි කර්මාන්තය*, <https://scholar.google.com> [2022-03-19]

ස්වර්ණසිංහ, කේ. එම්. අයි., (2006). *අපේ වැවෙන් පැන් දෝතක්*, : වාග ප්‍රකාශණ, පන්නිපිටිය.

හේරත්, එච්. එම්. ජේ. කේ., (2010). *විශිෂ්ටත්වයෙන් පිරිපුන් ඉපැරණි වාරි තාක්ෂණය*, : හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, කොළඹ 7.